

Mesajul Președintelui UCECOM cu prilejul Zilei Internaționale a Cooperativelor

Stimați colegi cooperatori,

În scurt timp vom sărbători iar, ca în fiecare an, împreună cu cooperatorii din lumea întreagă, Ziua Internațională a Cooperativelor. Este cea de-a **103-a Zi Internațională a Cooperativelor** aniversată de Alianța Cooperatistă Internațională și este pentru noi un prilej de bucurie și încântare, așa cum a fost dintotdeauna.

Cea mai importantă sărbătoare a marii familii cooperatiste a lumii, pe care calendarul o marchează în acest an pe **5 iulie**, este ocazia ideală de a readuce în atenția autorităților și a publicului larg modelul nostru de afaceri, experiențele și reușitele noastre, dar totodată și o oportunitate de a ne reafirma credința în demnitatea umană, în puterea organizațiilor noastre de a îmbunătăți viețile oamenilor, punând, în același timp, accent pe consumul responsabil al resurselor și pe durabilitatea afacerilor noastre.

Ca întreprinderi care permit oamenilor să-și îmbunătățească viața, cooperativele contribuie, în același timp, la pace, progresul economic, social, cultural și chiar

politic al comunităților și țărilor în care își desfășoară activitatea, fapt recunoscut la nivel mondial de Națiunile Unite, Organizația Internațională a Muncii și alte organizații. Ele sunt implicate în crearea de bunăstare, dar și în eliminarea sărăciei. Sunt părți interesate în afacerile naționale și internaționale, iar membrii lor contribuie în mod echitabil și controlează în mod democratic entitățile cooperatiste. Cooperativele sunt organizații care pun în centrul lor oamenii și nu capitalul, prin urmare sunt mai etice și mai corecte atunci când vine vorba de concentrarea de capital.

Tema pe care Organizația Națiunilor Unite a ales-o în 2025 pentru Ziua Internațională a Cooperativelor – **„Cooperativele: Promovarea unor soluții incluzive și durabile pentru o lume mai bună”** oferă oportunitatea unică de a amplifica identitatea, vizibilitatea și susținerea cooperativelor, cu atât mai mult cu cât această sărbătoare are loc în perioada **Anului Internațional al Cooperativelor 2025**.

După cum se cunoaște, tot ONU, sub tema **„Cooperativele construiesc o lume mai bună”** a desemnat din nou (prima dată fiind în 2012) un An Internațional dedicat cooperativelor, fapt care evidențiază impactul global de durată al acestora și poziționează modelul cooperatist ca o soluție cheie pentru abordarea numeroaselor provocări globale, subliniind totodată importanța vitală a cooperativelor în accelerarea atingerii Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD), până în anul 2030.

Este, practic, o dublă sărbătoare, iar cooperativele din întreaga lume sunt invitate să organizeze activități și campanii care să promoveze contribuțiile lor la construirea unor economii incluzive, la promovarea ODD, și răspunsurile pe care le oferă la provocările sociale, economice și de mediu actuale.

Cooperatorii meșteșugari din România susțin mesajul mișcării cooperatiste mondiale, oferind partenerilor și publicului în general dovada că interesul colectiv și obiectivele de dezvoltare a societăților pot fi perfect armonizate cu aspirațiile individuale legitime. De altfel, încă de la crearea mișcării cooperatiste, oamenii s-au asociat în cooperative, iar acestea s-au asociat, la rândul lor, pentru a deveni mai puternice, mai rezistente și pentru a-și servi mai bine membrii.

Observând ceea ce se întâmplă în jurul nostru, situația economică actuală, dublată de unele evoluții mai delicate în zona politică ne avertizează că este un moment în care trebuie să ne gândim să „strângem cureaua”. Însă nu este mai puțin adevărat că societățile cooperative, inclusiv cele asociate la UCECOM, au fost și rămân centrate pe oameni iar implicarea membrilor cooperatori în procesul decizional, inclusiv prin control democratic, este esențială. Astfel, reușesc să găsească în foarte multe cazuri cele mai bune soluții pentru a surmonta provocările deosebite care le stau în față și să deruleze afaceri reușite, menținându-și prestigiul și încrederea în rândul partenerilor de afaceri și al publicului larg.

În mod cert, chiar dacă previziunile economice nu sunt prea încurajatoare, avem obligația morală de a face ceea ce știm mai bine, respectând oamenii, comunitățile, locurile în care trăim și ne desfășurăm activitatea. Să avem în vedere în permanență produse, servicii și activități noi pe care să le putem realiza cu succes, îmbinând într-un mod fericit tradiția cu modernitatea și să ne apropiem tinerii pentru a găsi cele mai sigure căi spre reușită.

Să rămânem uniți, ca o familie adevărată, la bine și la rău, să trecem împreună peste orice crize și provocări, găsim soluții, incluzive și durabile pentru cooperativele noastre. Mișcarea cooperatistă a făcut mereu acest lucru, iar aceasta s-a dovedit a fi cea mai bună strategie, peste tot în lume.

Aflându-ne în pragul sărbătorii cooperativelor de pretutindeni, doresc să adresez mulțumiri tuturor cooperativelor meșteșugari asociați din cadrul uniunilor județene, asociațiilor teritoriale și societăților cooperative meșteșugărești, pentru munca lor de zi cu zi în vederea menținerii unor activități economice viabile pe piață și pentru dezvoltarea și consolidarea patrimoniului nostru.

Cu prilejul Zilei Internaționale a Cooperativelor 2025, vă transmit dumneavoastră și familiilor dumneavoastră cele mai bune urări de sănătate, bucurii și realizări.

Vă urez o Zi Internațională a Cooperativelor plină de bucurie! La mulți ani!

Sevastița Grigorescu,
Președinte UCECOM

Coop. Hațegana, premiată la Gala Geoparcului UNESCO Țara Hațegului

Moment de referință pentru mișcarea cooperatistă românească: Coop. Hațegana a fost distinsă cu o Diplomă de Excelență în cadrul Galei Geoparcului Internațional UNESCO Țara Hațegului, care a fost organizată la începutul lunii iunie. Evenimentul a celebrat două decenii de activitate ale uneia dintre cele mai importante inițiative de dezvoltare durabilă din România.

Distincția, oferită de Universitatea din București, administratorul Geoparcului, vine în semn de apreciere pentru contribuția constantă și valoroasă a societății cooperative meșteșugărești „Hațegana” la promovarea patrimoniului cultural local și la consolidarea unei economii comunitare sănătoase și sustenabile.

► PAGINA 2

Spiritul cooperatist – un fascicul de speranță într-o lume tulbură

Am scris în numerele trecute despre curajul de a îmbrățișa schimbarea și de a căuta oportunități de dezvoltare în ceea ce oferă piața actuală. Chiar dacă vremurile sunt cum sunt și mai degrabă grijile decât speranțele ne dau ghes, avem obligația de a încerca totul pentru a duce mai departe spiritul neclintit de atâtea decenii de încercări, al cooperației meșteșugărești.

De-a lungul timpului, indiferent de regimuri și greutăți, societățile cooperative din România au demonstrat că lucrează pentru a face o lume mai bună, aceasta fiind, de fapt, esența misiunii durabile a mișcării noastre. Chiar dacă, de la o vreme, avem parte de tot felul de provocări locale și globale, cu recesiuni economice, tulburări sociale și crize de sănătate și mediu venite în cascadă, spiritul meșteșugăresc pe care îl reprezentăm și cu care ne identificăm a rămas statornic – un fascicul de speranță într-o lume care prioritizează profitul în dauna binelui comun și individualismul deasupra interesului general.

► PAGINA 3

ZIC 2025 și România meșteșugului cooperatist

► PAGINA 3

Creații meșteșugărești din pânuri de porumb

► PAGINA 4

Coop. Hațegana, premiată la Gala Geoparcului UNESCO Țara Hațegului

(Urmare din pagina 1)

„Cu ocazia împlinirii a 20 de ani de existență a Geoparcului Internațional UNESCO Țara Hațegului, pentru contribuția la parteneriatul valoros în dezvoltarea durabilă locală”, este mesajul înscris pe diploma primită de Coop. Hațegana.

Un parteneriat cu rădăcini locale și viziune globală

Activitatea societății „Hațegana” s-a aliniat, încă de la început, valorilor promovate de Geoparc: scoaterea în evidență a tradițiilor locale, utilizarea sustenabilă a resurselor și implicarea directă în dezvoltarea comunitară. Proiectele derulate împreună cu Geoparcul, fie prin participări la târguri, ateliere meșteșugărești sau inițiative educative și turistice, au consolidat o relație de colaborare cu efecte vizibile în comunitate.

Această distincție vine într-un context în care rezultatele Geoparcului sunt deja cuantificabile: potrivit profesorului Alexandru Andrășanu, cel care a condus mai mulți ani această inițiativă, numărul turiștilor care rămân mai multe zile în Țara Hațegului a crescut de peste trei ori în ultimii ani. Acest lucru a avut un impact direct și asupra economiei locale, în care entități precum Coop. „Hațegana” joacă un rol-cheie.

„Foarte mulți turiști vin pentru o săptămână în Țara Hațegului. Sunt mai multe puncte de atracție, de la dinozauri la meșteșuguri și povești locale, toate integrate într-un ecosistem durabil”, a spus Andrășanu.

Cooperativa „Hațegana” este unul dintre exemplele în care meșteșugul tradițional nu doar că a fost conservat, dar a fost și transformat într-un vector de dezvoltare locală. Prin promovarea produselor autentice, lucrate manual, dar și prin implicarea în rețele educaționale și turistice, cooperativa devine un exemplu de bună practică în ceea ce privește adaptarea mișcării noastre la realitățile economiei moderne.

Recunoașterea oferită cooperativei meșteșugărești „Hațegana” la această gală aniversară este o confirmare că modelele economice cooperatiste pot juca un rol strategic în revitalizarea micilor comunități din țară. Într-un cadru în care dezvoltarea durabilă nu mai este o opțiune, ci o necesitate, implicarea activă a entităților locale, alături de instituții de prestigiu precum Universitatea din București, demonstrează că România poate avea povești de succes în care tradiția și modernitatea nu se exclud, ci se completează.

L.TEODORESCU

Peste 40 de unități de învățământ și 16 companii, prezente la Târgul Educațional organizat la Universitatea Artifex

„O carieră de succes” începe de pe băncile școlii profesionale

Într-o perioadă în care piața muncii cere tot mai multă specializare, iar meseriile sunt din ce în ce mai tehnologizate, soluțiile au venit chiar din școală. Târgul Educațional „O carieră de succes”, desfășurat în zilele de 26 și 27 mai la Universitatea Artifex, din Capitală, le-a oferit elevilor și părinților oportunitatea de a descoperi avantajele concrete ale învățământului profesional și dual.

Organizat de Inspectoratul Școlar al Municipiului București, în parteneriat cu Fundația Învățământului Preuniversitar al Cooperăției Meșteșugărești „Spiru Haret”, evenimentul a reunit 34 de licee și colegii tehnologice, precum și 16 parteneri economici activi, alături de sute și sute de tineri care au intrat pe porțile „Artifexului” pentru a se documenta.

Dialog direct cu viitorul

Elevii claselor a VII-a și a VIII-a, însoțiți de părinți și profesori, au avut ocazia să discute direct cu reprezentanții unităților de învățământ și ai companiilor care susțin programele de formare practică. Ofertele educaționale au fost prezentate într-un mod interactiv, iar specializările – de la mecatronică și gastronomie, la coafură sau activități economice – au fost explicate elevilor interesați de o carieră tehnică sau aplicată.

Organizatorii au transmis un mesaj clar: „Viitorul poate începe cu o meserie bine aleasă”. Într-un peisaj educațional în care învățământul profesional este deseori tratat cu superficialitate, târgul organizat de ISMB și Fundația Învățământului Preuniversitar al Cooperăției Meșteșugărești „Spiru Haret” a reușit să demonstreze că acesta poate fi o alegere strategică, nicidecum o soluție de avarie.

Printre instituțiile remarcate s-a numărat și Colegiul UCECOM „Spiru Haret”, care a prezentat o ofertă educațională diversă, cu accent pe formarea practică în condiții moderne. Elevii interesați de meserii căutate precum tehnician în activități economice, tehnician mecatronist, bucătar sau frizer-coafor-manichiurist-pedichiurist au avut ocazia să afle detalii despre atelierele de practică, colaborările

cu firme de profil și oportunitățile internaționale de tip Erasmus+.

Cu laboratoare bine echipate și parteneriate solide în mediul privat, Colegiul a demonstrat că poate oferi nu doar calificări, ci și perspective reale de angajare.

Târgul s-a încheiat cu un mesaj optimist: învățământul profesional și dual poate contribui decisiv la reducerea abandonului școlar și la formarea unei generații pregătite pentru provocările economiei reale. Publicul format din elevi, părinți și cadre didactice a reacționat pozitiv, mulți exprimându-și interesul pentru a alege o formare profesională clară și orientată spre viitor.

Evenimentul găzduit de Universitatea Artifex, „perla” învățământului educațional cooperatist, a fost mai mult decât un târg, a fost un semnal clar că România are nevoie de meseriași bine pregătiți, de elevi încrezători și de părinți informați. Cariera de succes începe, fără îndoială, cu o alegere de tip educațional inspirată.

De prin lumea cooperatistă

Cooperăția, menționată la reuniunea ministerială UE-Africa

O declarație comună a societății civile și a tineretului a fost prezentată în cadrul celei de-a treia reuniuni ministeriale Uniunea Europeană – Uniunea Africană, ocazie cu care s-a făcut referire inclusiv la rolul societăților cooperative.

Adoptată la finalul lunii mai, declarația conține o serie de recomandări pentru UE și UA în jurul unor teme precum pacea, securitatea și guvernanta, energia, transporturile, digitalul și migrația.

Cooperativele sunt menționate în a doua secțiune privind prosperitatea – energie, transport și digital – și sunt descrise ca un instrument de deblocare a potențialului industrial al Africii. În mod specific, declarația solicită atât UE, cât și UA „să accelereze punerea în aplicare a zonei de liber schimb continentale africane (AfCFTA), să simplifice procedurile vamale și transfrontaliere și să promoveze infrastructura coridoarelor aliniate la nevoile regionale”, recunoscând că „sprijinul pentru IMM-uri și cooperative, dar și reducerea barierelor netarifare sunt esențiale”.

Forumul Societății Civile și al Tineretului UE-UA, care a avut loc la 20 mai, l-a avut printre invitați pe Marc Noel, ca reprezentant al ACL 85 de organizații ale societății civile și ale tineretului din Africa și Europa au fost prezente la această reuniune în cadrul căreia s-au discutat aspecte importante și s-au făcut recomandări cu privire la Agenda ministerială UE-UA.

„Viitorul Europei și al Africii sunt strâns legate între ele – împreună, ne confruntăm cu multe provocări, dar potențialul cooperării noastre este și mai mare”, a declarat comisarul european pentru Parteneriate internaționale, Jozef S. Crankela. „Ne concentrăm pe locuri de muncă, competențe, educație, antreprenoriat, acces digital, transport și energie curată și livrăm toate acestea. Raportul care enumeră proiectele la care lucrăm demonstrează în mod clar că împreună ne transformăm potențialul în oportunități noi și reale pentru întreprinderi și oameni de pe ambele continente, cu impact durabil”, a adăugat el.

Parteneriatul ACI-UE (2024-2028) este un program internațional de dezvoltare cooperatistă întins pe cinci ani, care are ca scop consolidarea rețelei ACI și poziționarea cooperativelor ca actori internaționali de dezvoltare în cadrul Agendei de dezvoltare a UE.

Știri de azi pentru mâine

Descoperire șocantă legată de atmosfera Pământului

Cercetătorii prevăd că atmosfera Terrei va suferi o transformare radicală. Nivelul de oxigen va scădea dramatic, transformând planeta într-un mediu inhospitalier pentru viața complexă. Acest proces, numit „Marea Dezoxigenare”, va fi rapid și ireversibil, marcând sfârșitul tuturor formelor de viață superioară.

Schimbarea va fi declanșată de îmbătrânirea Soarelui. Pe măsură ce steaua noastră va deveni mai fierbinte, va distruge echilibrul atmosferei, reducând producția de oxigen prin fotosinteză.

După colapsul oxigenului, planeta va reveni la o stare asemănătoare celei din Eonul Arhaic (acum peste 2,4 miliarde de ani), când viața era limitată la microbi anaerobi. Pentru oameni și animale, această schimbare va însemna extincție imediată.

Din fericire, această schimbare se va produce abia peste 1 miliard de ani, potrivit unui studiu publicat în prestigioasa revistă New Scientist.

Descoperire revoluționară sub piramidele din Egipt

O echipă internațională de cercetători, conduși de experții de la Universitatea Strathclyde, din Scoția, a descoperit dovezi ale unui complex subteran masiv sub platoul Giza. Utilizând tehnologii avansate de scanare, ei susțin că piramidele lui Khufu, Khafre și Menkaure ar fi doar vârful unui aisberg arheologic, ascunzând o rețea de tuneluri, camere și structuri inexplicabile, întinse pe sute de metri sub pământ.

Cu alte cuvinte, un oraș întreg ascuns sub dunele de nisip din Egipt. Oamenii de știință spun că dovezile lor arată existența unor civilizații pierdute, iar noua descoperire ar putea schimba pentru totdeauna istoria omenirii.

„Credem ferm că piramidele fac parte dintr-un sistem mult mai vast, construit de o civilizație dispărută”, declară Filippo Biondi, specialist în imagistică subterană.

Cercetătorii continuă să analizeze datele, iar expediții arheologice viitoare ar putea verifica sau infirma această teorie. Până atunci, descoperirea rămâne unul dintre cele mai fascinante mistere ale secolului XXI.

ZIC 2025 și România meșteșugului cooperatist

În fiecare an, în prima sâmbătă din luna iulie, lumea sărbătorește Ziua Internațională a Cooperativelor, un moment de reflecție asupra rolului fundamental pe care cooperativa, ca formă de organizare economică și socială, îl joacă în dezvoltarea sustenabilă, echitabilă și incluzivă a societăților moderne. Instituită de Organizația Națiunilor Unite încă din 1995 și promovată în mod constant de Alianța Cooperatistă Internațională (ACI), această zi scoate în evidență principiile esențiale ale mișcării cooperatiste: democrația economică, responsabilitatea colectivă, echitatea și solidaritatea.

Într-o lume economică adesea dominată de corporații multinaționale și algoritmi de maximizare a profitului, cooperativa rămâne o formă de organizare în care omul este mai important decât capitalul, iar profitul este reinvestit, practic, într-o comunitate care prosperă prin oameni. Astfel, în fața crizelor globale de orice fel – de mediu, sociale sau energetice –, modelul cooperatist devine tot mai relevant. El oferă reziliență economică, locuri de muncă stabile și o abordare echitabilă a dezvoltării locale. În cooperatie, să ne amintim, parteneriatul, nu competiția oarbă, este cheia progresului!

La nivelul țării noastre, cea mai durabilă și respectată formă de afaceri este cooperativa meșteșugărească, iar UCECOM, de la înființare și până în prezent, a reunit de-a lungul decadelor sute de mii de întreprinzători, meșteșugari și artizani români. UCECOM a oferit tuturor cooperativelor nu doar un cadru economic funcțional, ci și o rețea de sprijin, formare profesională și promovare a calității.

Cooperativa meșteșugărească este esențială în păstrarea și transmiterea meseriilor tradiționale, în formarea de tineri ucenici, dar și în

furnizarea de servicii și produse competitive pe piețele locale și internaționale. De la confecții, pielărie, tâmplărie, prelucrarea metalelor, ceramică sau prestări de servicii, cooperativele meșteșugărești din familia UCECOM acoperă o gamă largă de domenii economice.

Valoare economică și socială

UCECOM nu este doar o structură economică, ci și un agent de coeziune socială. În multe orașe mici și mijlocii din România, cooperativele sunt cam singurele forme viabile de antreprenariat local, menținând locuri de muncă, oferind oportunități pentru categorii vulnerabile (inclusiv persoane cu dizabilități sau cu vârstă înaintată) și păstrând viu un patrimoniu meșteșugăresc autentic. Astfel, în contextul actual, în care conceptul de economie socială se impune tot mai clar la nivel european, UCECOM se aliniază perfect cu strategiile moderne de dezvoltare sustenabilă și echitabilă. Mai mult, prin formarea profesională continuă cooperativă meșteșugărească demonstrează că tradiția poate merge mână în mână cu inovația.

Cu ocazia Zilei Internaționale a Cooperativelor, dar și în Anul Internațional al Cooperativelor, merită să privim către modelele de succes autohtone, către oameni care, departe de reflectoarele politicii, construiesc zilnic, prin muncă, parteneriat și respect pentru meserie, un viitor mai demn. Cooperativa meșteșugărească din România și UCECOM sunt dovezi vii că solidaritatea economică funcționează. Că, acolo unde statul e slab, iar marile corporații nu ajung, cooperativa rămâne o formă de rezistență economică și culturală. Viitorul nostru al tuturor poate fi mai bun, dar numai dacă îl construim împreună.

NICHOLAS CEZAR

Spiritul cooperatist - un fascicul de speranță într-o lume tulbură

(Urmare din pagina 1)

Asociația Uniunea Națională a Cooperativelor Meșteșugărești – UCECOM nu se dorește a fi altceva decât un covor vibrant țesut din nenumărate fire de cooperare, reprezentate de SCM-urile din sector. Împreună, suntem o rețea națională de visuri comune, de oameni care aduc plus-valoare societății românești. De la cea mai mică unitate și până la societățile cooperative puternice care, an de an, se bat pentru premiile și locul 1 decernate la Top, fiecare joacă un rol vital în această compoziție de breaslă. Împreună, suntem o forță care, la nevoie, știe să lupte și să își apere drepturile.

Societățile cooperative meșteșugărești au fost și vor fi mereu prezente în viața socială a României, dând putere comunităților locale și stimulând creșterea economică. Iar prin parteneriatele încheiate și aderarea la diverse organizații internaționale, UCECOM a pedit totdeauna pentru politici care sprijină dezvoltarea și democrația.

Misiunea noastră, însă, nu a luat sfârșit, dimpotrivă! Cu cât piedicile sunt mai mari și concurența neloială mai acerbă, cu atât mișcarea cooperatistă trebuie să evolueze și să crească. Dar, pentru aceasta este nevoie să îmbrățișăm inovația și să ne adaptăm la noua realitate înconjurătoare, însă fără a pierde din vedere valorile care îi definesc pe meșteșugarii români – profesionalism, responsabilitate, echitate și solidaritate. Azi, mai mult decât ieri, trebuie să căutăm noi modalități de a aborda provocările prezentului, să explorăm noi modele de afaceri și, de ce nu, să abordăm tehnologiile digitale; la nivel global, se observă o creștere puternică, în ultimii ani, a entităților care îmbrățișează acest trend, semn al schimbării produse chiar sub ochii noștri.

Gazeta „Viața CM” promite să fie în continuare platforma prin care vocile cooperativelor se fac auzite, iar mesajul lor va fi preluat și transmis mai departe, întărind angajamentul pe care ni l-am luat cu toții, acela de a dezvolta breasla meșteșugarilor. Solidaritatea este piatra de temelie care stă la baza istoriei noastre, iar participarea democratică la luarea deciziilor, chintesența întregii activități cooperatiste.

LAURENȚIU TEODORESCU

Oameni și locuri - întâlniri istorice

Paradoxal, deși pământul pe care pășesc se află în Franța, el aparține simbolic României. La 30 august 1919, comunitatea locală din Soultzmatt a donat oficial terenul statului român pentru a înființa acolo o necropolă militară. A devenit, astfel, un loc de memorie națională, în care odihnesc 678 de ostași români; este un fragment de Românie sădit în inima Europei Occidentale.

Soultzmatt – lagăr, suferință și jertfă

Începând cu 1917, sute de prizonieri români au fost aduși de armata germană în lagărul din Val du Pâtre (Pădurea Păstorului), în Alsacia ocupată. Proveneau atât din Vechiul Regat, cât și din Transilvania aflată încă sub dominație austro-ungară. Capturați de trupele conduse de generalul von Falkenhayn, acești militari au fost supuși unor condiții inumane: muncă forțată, frig, foamete și tratamente degradante. Într-o singură noapte, 27/28 ianuarie 1917, 125 dintre ei au murit înghețați. Mărturiile păstrate în arhivele franceze sunt cutremurătoare: „Prizonierii români erau atât de infomețați de către gardieni, încât erau reduși la starea de schelete și mureau ca șoarecii”.

Imaginile de epocă, care arată trupuri firave săpând în pământ înghețat, întăresc dimensiunea tragediei.

După război, recunoștința comunității locale față de sacrificiul acestor ostași s-a transformat în acțiune concretă. În 1919, autoritățile franceze au decis strămutarea

„Pământ românesc în inima Franței”. Călătorie simbolică pentru memoria eroilor căzuți în Marele Război

An de an, câțiva locuitori din Gura Râului, o comună pitorească din Mărginimea Sibiului, străbat 1.700 de kilometri până în sudul Alsaciei, în Franța. Scopul lor este unul solemn și profund personal: să se reculeagă la mormintele soldaților români care și-au găsit sfârșitul în lagărul de la Soultzmatt, în timpul Primului Război Mondial.

rămășițelor pământești într-un cimitir demn de memoria eroilor români. Au fost amenajate 553 de morminte individuale și un mormânt comun pentru cei 125 de soldați morți în acea noapte cumplită de iarnă.

Pe 9 aprilie 1924, în prezența Regelui Ferdinand și a Reginei Maria, cimitirul militar românesc din Soultzmatt a fost

inaugurat oficial. Era prima oprire a vizitei de stat a cuplului regal în Franța. În ziua următoare, cei doi suverani au fost primiți la Paris, într-o vizită istorică de consolidare a relațiilor româno-franceze.

Pe o placă de marmură albă, cuvintele Reginei Maria dăinuie și astăzi: „Soldați români! Departe de patria voastră pentru

care v-ați jertfit, odihniți-vă în pace, aureolați de glorie în acest pământ care nu vă mai este străin!”.

În octombrie 2019, ca semn al continuității acestei legături, localitatea Soultzmatt s-a înfrățit oficial cu Gura Râului. O piațetă a primit numele comunei sibiene, iar autoritățile franceze au reafirmat atașamentul față de memoria eroilor români.

„Este un loc de suflet al nostru, al românilor, indiferent de țara în care trăim. Crucile cu bucăți de tricolor amintesc că, acolo, iubirea de țară e mai vie ca oriunde. Și ei sunt ai noștri. Și-au dat viața pentru România, iar pentru asta nu o să-i uităm”, spune primarul Gheorghe Călin, edil în Gura Râului.

De fiecare dată când sibienii ajung la cimitirul din „Pădurea păstorului”, aprind lumânări, depun flori și rostesc rugăciuni în limba română. Nu sunt singuri: românii stabiliți în Franța li se alătură în acest pelerinaj al memoriei.

La peste 100 de ani de la jertfa acestor ostași, necropola militară de la Soultzmatt rămâne nu doar un loc de odihnă veșnică, ci și un pod spiritual între Franța și România. Acolo, în pădurea de la marginea Alsaciei, se află o mică Românie. Una vie, una plină de recunoștință. Și tot acolo, județul Sibiu își spune povestea tăcută despre onoare, suferință și memorie. Este povestea unor oameni simpli care, de peste un secol, refuză să-și uite eroii.

L. TEODORESCU

Meșteșug și carieră

Creații meșteșugărești din pănuși de porumb

Dacă vorbim despre un numitor comun al tuturor etniilor din țara noastră... acesta este Meșteșugul. Români, maghiari, germani, rromi, ucraineni, lipoveni, turci, tătari, toți au meșteșugul în sânge. Dacă nu credeți, călătoriți în ținutul Harghitei. Acest minunat teritoriu are peste 6.500 de km² și o populație de aproximativ 350.000 de locuitori. Este păzit și vegheat de un relief montan impresionant. În vest, sunt semeții vulcanici Călimani, cu al lor Pietrosu de 2.100 metri; munții Harghitei, cu vârfurile Racu, Ciceu, Mădăraș, de aproape 1.800 metri. Fermecătoarele păduri de goruni și de fagi, străjuite de valuri de brazi, de pășuni subalpine și alpine, au fost locuite din cele mai vechi timpuri. Din cauza temperaturii mai scăzute, aici rodesc numai sfecla, cartoful și porumbul. Pe lângă hrana oferită oamenilor sau animalelor, porumbul poate fi și o materie primă de mare importanță pentru meșterii populari. Din împletitura pănușilor, ei realizează lucruri destinate nu numai celor din jur, ci și unor locuri mai îndepărate, chiar de peste graniță. În Harghita, ca și în alte locuri din România, în fiecare sat pot fi întâlniți meșteșugari care și-au făcut din îndeletnicirea lor un mod de viață.

Pe lângă mulți alți meșteșugari din zonă, și Iulia Balint din Odorheiu Secuiesc păstrează și promovează un meșteșug învățat de la bunici: împletiturile din pănuși de porumb. Numele ei a devenit un însemn local al calității și al frumuseții. Împletește de toate: modele estetice pentru pereți, mileuri de o deosebită delicatețe, clopoței pentru brazi, păpușele care îți înveslesc sufletul. Coșurile de piață și papornitele sunt frumoase și rezistente. Cutiutele pentru păstratul bijuteriilor și al lucrurilor dragi, tăvile și tăvițele pentru servit, și câte altele, întregesc cele necesare unei gospodine. Dar adevăratul ei talent constă în împletitura pănușilor pentru a apăra și a înfrumuseța recipientele de sticlă, de la pahare până la damigene. Nu numai că sunt învelite în împletituri, ci ele au și dopuri ce le arată destinația. Pentru obiecte de calitate, materia primă se obține toamna târziu. După cules, la curățarea porumbului se separă pănușile potrivite, cele lipite de boabe, apoi se usucă la soare și se leagă. Snopii astfel formați se agață într-un loc aerisit, uscat, în așa fel încât să se evite apariția mucegaiului. Înainte de prelucrare, pănușa se

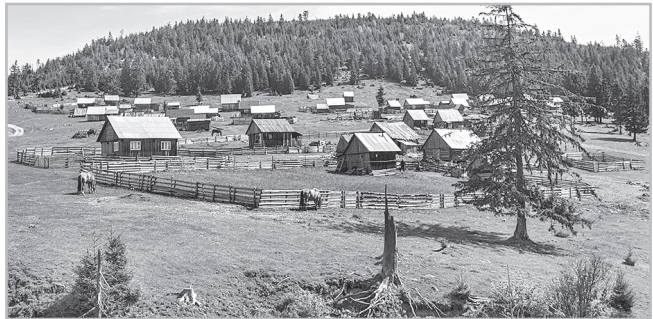
umezește. Toate obiectele sunt lucrate pe o ramă proprie din lemn, care a fost desenată și fixată în prealabil pe o formă. Arta răsucirii pornește de la un cui, continuă la un altul și tot așa, până apare o „țesătură” cu forma dorită. După ce obiectul se usucă pe ramă, se trag cuiele și se scoate de pe formă. În trecut, pănușile de porumb erau intens utilizate în confecționarea rogojinilor, saltelelor, a așternutului de pat, a coșurilor de diferite tipuri, mărmi și întrebuințări, a poșetelor, cutiutele. „Din acest material natural, considerat de unii deșeu, noi reușim, cu ajutorul îndemânării, să dăm viață unor obiecte folosite. Este o modalitate de reciclare a unor fibre ecologice, un mijloc de a ne găsi liniștea interioară, cât și bucuria de a redescoperi valori foarte vechi”, povestește meșterita harghiteană.

În privința cererii, Iulia Balint spune că încă mai există oameni interesați de această muncă manuală. Cu toate acestea, este imposibil ca o familie să își asigure traiul de zi cu zi din practicarea unei astfel de activități. Când nu este prezentă la târguri și expoziții de specialitate, creatoarea populară din Odorheiu Secuiesc participă la cursuri demonstrative găzduite de instituțiile de învățământ și de cultură din județul natal, din dorința de a păstra, de a dezvolta această tradiție de artă populară și de a o transmite mai departe generațiilor următoare.

LIA PINTILIE

Ce știm sau nu despre țara noastră

Într-un colț de Rai din inima Munților Apuseni, la aproape 1.400 de metri altitudine, se află Poiana Călineasa. Din această poiană se văd văile Ordâncuș și Gârda Seacă din bazinul hidrografic al Arieșului Mare. Este un spectacol care îți taie răsuflarea. Munții au acest efect inexplicabil asupra omului. Aproape hipnotic.

Situată în aria administrativă a comunei Gârda de Sus, județul Alba, Poiana Călineasa reușește să surprindă și să impresioneze prin peisajul natural, asemănător cu cel din zona Padiș. Zona oferă o priveliște încântătoare, de la păduri de conifere, pășuni, arbori izolați, până la colibe, grajduri și animale scoase la păscut. În fiecare an, în perioada mai – septembrie, Poiana Călineasa se transformă într-un mic

sat în perioada transumanței. Aproximativ 100 de familii își mută anual vacile sau caii în poiană, unde stau până la prima ninsoare. Odată format, noul sat adăpostește persoane din diferite localități precum: Ghețari, Casa de Piatră, Hănășești, Poiana Horea, Ocoale. Pe lângă grija pe care le-o oferă animalelor, oamenii mutați pe timpul verii sunt preocupați să-și găsească cât mai multe activități. Ei se ocupă cu prelucrarea lemnului, pregătirea unor preparate tradiționale din lapte sau fructe de pădure și au grijă să-și întrețină colibele și grajdurile. În Poiana Călineasa, ca în aproape toate regiunile montane, colibele sunt toate din lemn și cu aceeași arhitectură. În interiorul lor sătenii și-au adus doar cele necesare traiului peste vară. Pentru că locuiesc o perioadă însemnată de timp, au construit și o biserică din lemn, astfel încât să se poată ruga fără să fie nevoiți să parcurgă o distanță prea mare până în satul natal. De asemenea, în fiecare an la data de 13 iulie, poiana găzduiește Târgul de la Călineasa, un eveniment asemănător Târgului de fete de pe Muntele Găina. Târgul reprezintă, de cele mai multe ori, un prilej prin care oamenii din poiană reușesc să petreacă alături de rude și cunoscuți.

Cu toate că scopul principal al Poienii Călineasa, „reședința” de vară a moșilor, nu era acela de a deveni un punct turistic, tot mai mulți iubitori ai muntelui și a tradițiilor aleg să descopere zona.

Un tărâm sublim, plin de farmec, povești și locuri în care legăturile cu natura s-au păstrat. Merită să urci până aici pentru a te bucura de priveliști spectaculoase cu animale libere ce animă locul și să faci un popas de rugăciune la biserica din vârful de munte.

LICA POTENKIN

De toate pentru toți

ORIZONTAL: 1) Milostenie 2) După – Pus în cap la birou 3) Făceau rocade, încă pe vremea lor – Rele de gură 4) Prelucreează date statistice – Făcută de oaie – Araci! 5) Înfățșare 6) Uși! – Luat din centru! – Înghit săbiile 7) Un mister... în ceață – Ochi cu pește 8) Trece pe la urechi – Trase în război – Dat pe goarnă 9) Au pierdut la mustață – Monument comemorativ 10) Noțiuni de bază.

VERTICAL: 1) Predare la cursul de istorie 2) Turneu de tenis în Otopeni! – Iese la adunare 3) Își arată colții în mare – Părinte spiritual la botez (fem. pl.) 4) Atracția motanului – Punct marcat... pe jos – leșim la timp! 5) Eliminați la proba de dublu perechi 6) Bază de călărie – Vedetă în port – Fără vigoare 7) Nu s-a atins nimeni de el – Răsare... pe busolă 8) Vorbă-n vânt – Arbore melifer – Unitate Astronomică 9) Calculată fără taxe – Refuză avansarea 10) Trecerea în lumea celor veșnice.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Conducerea UCECOM își exprimă profundul regret în urma trecerii la cele veșnice a lui **IOAN TONCIAN**, directorul Liceului Tehnologic UCECOM „Spiru Haret” din Arad, persoană care a călăuzit timp de câteva decenii destinele învățământului preuniversitar cooperatist din această parte a țării.

Publicăm integral textul „In memoriam” pe care l-au trimis la redacția Gazetei colegii de la Arad:

„IOAN TONCIAN s-a născut la 4 aprilie 1955 în comuna Lechința, județul Bistrița-Năsăud. Urmează gimnaziul și liceul în Hunedoara, iar studiile superioare la Institutul Politehnic „Traian Vuia” din Timișoara, secția Metalurgie în 1979.

Este angajat al școlii Cooperăției Meșteșugărești din anul 1986; din 1990 este numit directorul instituției, funcție îndeplinită până în momentul trecerii în neființă, 29 mai 2025.

A fost un manager cu vocație, iubitor de frumos, mereu înconjurat de elevi și un colectiv tânăr și creativ – spunea că astfel, el nu îmbătrânește! Mărturie stau rezultatele la olimpiadele și concursurile pe meserii, obținute de-a lungul anilor de elevii școlii din Arad.

Cunoștințele manageriale, calmul, arta relaționării și simțul umorului, l-au impus drept unul dintre cei mai longevivi directori ai școlilor Cooperăției. Și n-a fost doar o poveste de demult: a lăsat în sufletele multora dintre noi, amintiri de neuitat. Colectivul cadrelor didactice a cunoscut atmosfera calmă, caldă și plină de optimism. Da, Ioan Toncian era de un optimism incurabil.

Nisipul din clepsidră s-a scurs pe furis, dar a rămas o pulbere de aur nemuritoare pe care dânsul a așezat-o în inimile noastre.

În amintirea noastră rămâne: omul, directorul, colegul, care nu a ridicat niciodată tonul și nu a jignit pe nimeni; omul ce recita mereu frânturi din poezii și cântece, un suflet senin. OMUL 39 DE ANI PROFESOR DIN CARE 35 DE ANI DIRECTOR.

NICIUN OM NU POATE FI ÎNLOCUIT!”

Dumnezeu să-l odihnească în liniște și pace!

ANIVERSĂRI

Zodia: RAC

22 iunie

• **MARIA AVRAM**, contabil șef al SCM MUNCA COLECTIVĂ Vălenii de Munte • **ROMICA ILUCA**, președinte al SCM ARTIZANATUL Botoșani.

23 iunie

• **FLORIN NICUȘOR FRENTIU**, președinte al SCM MUNCITORUL Beiuș • **DAN GLIGOR OLTEAN**, președinte al SCM ELECTROMECHANICA Cluj-Napoca • **IOANA NEDELCU**, director economic al SCM MOTOR SERVICE București • **ANNAMARIA RITA SZALANTAI**, contabil șef al SCM MODA Zalău.

24 iunie

• **CRISTIAN MANOLESCU**, președinte al SCM AUTOMECHANICA București • **ȘTEFAN DRAGOȘ LAZĂR**, contabil șef al Soc. Coop. ARTA MEȘTEȘUGARILOR Slatina.

25 iunie

• **VIORREL MOLDOVAN**, președinte al SCM SINCO Sighișoara • **CORNEL PENESCU**, director al Direcției Metodologie și Sinteză din UCECOM.

27 iunie

• **LUCICA ANDREI**, contabil șef al SCM LIBERTATEA Găești.

28 iunie

• **MARIA RALUCA JIANU**, cenzor al Asociației Uniunea Națională a Cooperăției Meșteșugărești – UCECOM.

29 iunie

• **ADRIAN PETRUȚ RUȘAN**, președinte al CONFEX Buzău • **DIANA PETRUȚA AVRAMESCU**, contabil șef al SCM ARTA MESERIAȘILOR Pitești.

1 iulie

• **STELIANA CHICĂ**, președinte al UJCM Prahova.

2 iulie

• **BERTA SUSANA PAP**, contabil șef al Soc. Coop. INTERRA Satu Mare.

3 iulie

• **ANA SAVETA BELEIU**, președinte al SCM TEHNOPRECIZIA Alba Iulia.

4 iulie

• **CIPRIAN-RĂZVAN CERBU**, președinte al Soc. Coop. AUTORECORD Timișoara • **TATIANA NĂIBOIU**, contabil șef al SCM PRESTAREA Drăgășani • **ANA BALABAN**, contabil șef al Soc. Coop. BĂNĂȚEANUL Sănnicolau-Mare • **MARIA BLENDICA**, contabil șef al SCM TEHNICA Brașov.

5 iulie

• **NECULAI PEIU**, președinte al SCM SERVIPREST Urziceni • **ARTUR FRANCIS BERKI**, președinte al Soc. Coop. INTERRA Satu Mare.

6 iulie

• **ELENA DANIELA TRANDAFIR**, contabil șef al SCM SERCOM Târgoviște.

7 iulie

• **VALENTINA ȘANDRU**, contabil șef al SCM CONFECȚIA Ploiești • **MARIA PUI**, contabil al Soc. Coop. MUNCA COLECTIVĂ Toplița.

9 iulie

• **CRISTIANA MONICA POSTOLACHE**, președinte al SCM PRESTAREA Drăgășani • **VASILE BĂRCEAN**, președinte al SCM PARÂNGUL Tg. Jiu.

10 iulie

• **ROZALIA POPESCU**, președinte al SCM ÎNFRĂȚIREA Moreni • **FLORIN BOGDAN ZIMNICARU**, președinte al SCM MOBILA Pitești • **GHEORGHE ICHIM**, președinte al SCM DORNA Vatra Dornei • **DAN CONSTANTIN NUȚU**, președinte al SCM PRESTAREA București.

11 iulie

• **ION RĂCEANU**, președinte al SCM ARTIS Pitești.

12 iulie

• **MARIUS TUDOSE**, director general al SC SADCOS SA București • **TIBERIU STAN**, director adjunct pentru administrarea patrimoniului al Liceului Tehnologic UCECOM „Spiru Haret” Ploiești.

14 iulie

• **SANDA GEORGETA ZAHARIA**, președinte al SCM ELECTROMETAL Baia Mare • **MARIANA PLOSCARU**, contabil șef al AJSCOM DACICA Neamț.

15 iulie

• **NAGY-SZABO FRANCISC**, președinte al SCM PRESTAREA Șimleu Silvaniei.

16 iulie

• **LUCIA-SIMONA MĂRINĂ**, director al Liceului Tehnologic UCECOM „Spiru Haret” Cluj-Napoca.

17 iulie

• **MARIA RAIZI**, președinte al Soc. Coop. IGIENA Tulcea • **DUMITRU CHELARIU**, contabil șef al SCM SOCOM PRESTAREA Piatra Neamț • **TEODORA CRINTEA**, președinte al SCM PRESTAREA Constanța.

18 iulie

• **GHEORGHE SIMULESCU**, președinte al UJ-SCOM Timiș • **EUGENIA VERONICA BUZEA**, cenzor al Asociației Uniunea Națională a Cooperăției Meșteșugărești – UCECOM • **ȘTEFAN CRISTEA**, președinte al SCM PRESTAREA Focșani • **ELENA BĂICOIANU**, șef compartiment financiar-contabil al SCM UTIL MOD Ploiești • **CAMELIA GĂLĂȚEAN**, contabil șef al SCM ELECTROSERVICE Cluj-Napoca.

19 iulie

• **MARIOARA RODICA TARȚA**, administrator unic al SCM PROGRESUL Baia Mare • **DANIEL BOGDAN AVRAMESCU**, președinte al SCM MARCOP Pitești • **ADRIAN ALEXANDRESCU**, președinte al SCM GR1 RECAM Iași • **MARIANA RAMONA PACEARESCU**, contabil șef al SCM ARTIN Tg. Jiu.

20 iulie

• **DANIELA DRĂGOIU**, administrator al SCM GR1 ESTETICA Iași.

La mulți ani!

EDITOR: Asociația Uniunea Națională a Cooperăției Meșteșugărești – UCECOM

REDACȚIA: B-dul Unirii nr. 73, Bl. G3, Tr. 3, Sectorul 3, București

fax: 031/030.14.30/31 / telefon: 031/030.14.60

e-mail: gazeta.viatam@yahoo.com

Colectivul redacțional:

Lia Pintilie

Laurențiu Teodorescu

ISSN 1223 – 8953, ISSN-L 1223 – 8953

Grafica computerizată: Fabrica de Timbre

Tipărit la Fabrica de Timbre